

اعتماد داری؟

آموزگاران با خانواده‌ها سخن می‌گویند

زهرانصیری، آموزگار ابتدایی

عکاس: اعظم لاریجانی

نگرانی خود را به فرزندان منتقل نکنید!

مريم ميرزايي، معلم پایه‌ی اول ابتدایی، می‌گوید: «هنگامی که کودک برای اولین بار قدم به محیط جدیدی به نام مدرسه می‌گذارد و به او گفته می‌شود باید چندین ساعت از روز را بدون حضور اعضای خانواده، در کنار افراد جدیدی که هر کدام از یک خانواده به آنجا آمده‌اند به سر برد و کارهایی جدید انجام دهد، ناخودآگاه احساس نگرانی به سراغ او می‌آید.

اولین کاری که معلم این پایه باید انجام دهد، برقراری ارتباط عاطفی و ایجاد احساس امنیت و دوستی در کلاس است. چنانچه خانواده با معلم هم‌سو باشند، این اتفاق زودتر می‌افتد و کودک، کلاس و مدرسه را محلی دلخواه و پر از آرامش برای خود می‌پندارد. اما اگر والدین، به‌ویژه مادر، خود دچار نگرانی مفرط و حساسیت زیاد باشد، ناخودآگاه با توصیه‌ها و سخنانش روی فرزند تأثیر می‌گذارد و برقراری ارتباط مؤثر میان کودک و معلم دشوار می‌شود.

بنابراین، توصیه‌ی ما به مادران عزیز این است که نگرانی و اضطرابشان را مدیریت کنند و اگر نظری دارند یا مشکلی وجود دارد، به‌صورت خصوصی با معلم مطرح کنند و اجازه ندهند کودک متوجه نگرانی آن‌ها شود.»

۲

به آموزگار اعتماد کنید

منالماسی می‌گوید: «بی‌تردید یکی از عوامل مؤثر در آموزش و پرورش، به‌ویژه در دوره‌ی ابتدایی، هم‌سوایی و ارتباط مؤثر اولیا و مدرسه (به‌ویژه معلمان) است.

برای رسیدن به این منظور باید چارچوب‌هایی تعریف و رعایت شوند تا شاهد آن نباشیم که تعامل اولیا و مدرسه به دخالت این دو نهاد در کار یکدیگر تبدیل شود.

برنامه و اهداف آموزشی و تربیتی خانه و مدرسه (به‌ویژه در دوره‌ی ابتدایی) باید هم‌سو باشند و معلمان و اولیا، برای تربیت فرزندان، یکدیگر را همراه و مکمل هم بدانند.

این اندیشه باعث می‌شود دانش‌آموز هر دو نهاد را برای خود قابل احترام و ارزشمند بداند و با اطمینان خاطر در مسیر خود پیش برود.»

جلسات اولیا و معلمان را جدی بگیرید

فرزانه محمدی، معلم پایه‌ی سوم ابتدایی، به لزوم برگزاری جلسات اولیا و معلمان در آموزش مجازی تأکید می‌کند: «ما نباید در آموزش مجازی ارتباطمان را با اولیا کاهش دهیم، بلکه در این شرایط، ارتباط و هم‌فکری اولیا و معلمان ضرورت بیشتری دارد. از این رو برگزاری مستمر جلسات اولیا و معلمان، حتی به صورت مجازی، ضروری است.» وی ادامه می‌دهد: «حتی اگر در سال تحصیلی آینده هم شرایط سال گذشته را داشته باشیم و در نقاطی از کشور آموزش کاملاً مجازی باشد، باید برنامه‌ریزی انجام شود و معلم در طول هفته ساعت آزاد داشته باشد تا علاوه بر جلسات عمومی مجازی با اولیا، بتواند با والدین دانش‌آموزانی که مشکل خاص دارند جلسات خصوصی برگزار کند. این موضوع در آموزش حضوری نیز اهمیت دارد و حتی برخی از مدرسه‌ها یک ساعت در هفته را تعیین و به والدین اعلام می‌کنند در آن ساعت معلم فرزندشان هیچ کلاسی ندارد و می‌توانند حضوری یا تلفنی به صورت خصوصی با وی گفت‌وگو کنند.»

گلناز آقاجانلو، مادر یکی از دانش‌آموزان پایه‌ی چهارم، بر این عقیده است که ارتباط مستمر والدین و معلمان در بحث تربیتی کودکان نیز تأثیر چشمگیری دارد: «به نظر من خوب است معلمان به مسائل اخلاقی و تربیتی دانش‌آموزان بیش از آموزش درسی توجه کنند. لازمه‌ی این کار هماهنگی و ارتباط مؤثر اولیا و معلمان است.»

آقاجانلو می‌گوید: «من به‌شخصه تجربه‌ی خوبی در این باره دارم و توانستم مشکلی اخلاقی را که برای دخترم پیش آمده بود و در خانه با خواهر کوچک‌ترش ناسازگاری می‌کرد، با همکاری معلم او برطرف کنم.» صاحب‌نظران عرصه‌ی تعلیم و تربیت، «معلم، دانش‌آموز و والدین» را سه رکن اصلی آموزش می‌دانند. این سه در کنار هم موفقیت را رقم می‌زنند.

بذر اعتماد به معلم را در دل فرزندان بکارید

ریحانه موسوی، معلم پایه‌ی چهارم ابتدایی، تجربه‌ای را مثال می‌زند: «دانش‌آموزی داشتم که از نظر من بسیار توانمند و در رتبه‌ی خیلی خوب بود، اما مادر او با نگرانی با من تماس گرفت و گفت املای فرزندش بسیار ضعیف شده است و برای او قابل تحمل نیست دخترش حتی یک غلط املایی داشته باشد. من معلم به او اطمینان دادم فرزندش مشکل املا ندارد و اگر گاهی کلمه‌ای را اشتباه می‌نویسد، جای نگرانی نیست. اما متأسفانه این مادر عزیز بذر بی‌اعتمادی را در دل فرزندش نیز کاشته بود؛ طوری که وقتی این دانش‌آموز تکلیف جمله‌سازی خود را نشانم داد، دیدم نگرانی و بی‌اعتمادی به آموزش معلم در جمله‌های او منعکس شده است. او از جمله‌هایی مانند: «من فارسی را یاد نگرفته‌ام و من املارا بلد نیستم» استفاده کرده بود؛ در حالی که هیچ اشتباه املایی در تکلیف این کودک وجود نداشت. وقتی از او پرسیدم چرا این جمله‌ها را نوشته و چرا چنین احساسی دارد، پاسخ داد: من فارسی را دوست دارم و خیلی هم خوب یاد گرفته‌ام، ولی مادرم اگر یک اشتباه کوچک در تکالیفم ببیند، سریع می‌گوید تو درس را خوب یاد نگرفته‌ای. تو املا بلد نیستی.»

موسوی می‌گوید: «چون قبلاً به‌طور خصوصی با مادر این دانش‌آموز صحبت کرده بودم و نتیجه نداده بود، تصمیم گرفتم این بار با حضور مدیر آموزشی مدرسه با ایشان جلسه‌ای داشته باشم. در آن جلسه خواهش کردم ایشان در بازخوردهایی که برای تکالیف فرزند خود می‌نویسد، به جنبه‌های مثبت بپردازد و اگر اشکالی هم وجود دارد، در پایان تذکر دهد. بی‌اعتمادی ایجاد نکند و اتفاقاً روشی در پیش بگیرد که فرزندش به تدریس و خیرخواهی معلم خود اطمینان داشته باشد. در ضمن، با ایرادگیری‌های گاه و بی‌گاه، اعتماد به نفس او را از بین نبرد. خوشبختانه این جلسه که با حضور مدیر آموزشی برگزار شد، اثربخش بود و مادر همیشه‌نگران، در رفتارهای خود تجدیدنظر کرد. نتیجه‌ی این موضوع در رفتار و آرامش و پیشرفت تحصیلی فرزندش مشهود بود.»

محتوای مناسب در اختیار فرزندان قرار دهید

زهرآ شیرمحمدی، معلم پایه‌ی پنجم، به نحوه‌ی ارتباط‌گیری اولیا و معلمان در آموزش مجازی اشاره می‌کند: «با توجه به اینکه در آموزش مجازی نخستین تجربه‌ها را پشت‌سر می‌گذاریم، قطعاً بیش از پیش به تعامل و همراهی والدین نیاز داریم، اما در این خصوص نکته‌های بسیار ظریفی وجود دارند که باید در نظر گرفته شوند. معمولاً دانش‌آموزان دوره‌ی ابتدایی برای شرکت در کلاس‌ها و نیز ارائه‌ی تکالیف به معلم خود، از گوشی یا لپ‌تاپ و حتی حساب والدین خود استفاده می‌کنند. از این رو لازم است اولیای گرامی بیش از همیشه به محتوای ابزارهای الکترونیکی خود توجه داشته باشند و نیز اگر صحبتی خصوصی در زمینه‌ی حل مشکلات درسی یا تربیتی دانش‌آموز در میان معلم و والدین انجام می‌شود، باید محفوظ بماند.»

خواه برای آموزش درس‌های مدرسه و خواه برای آموزش‌های دیگر یا بازی، وقتی ابزاری مثل گوشی هوشمند را در اختیار فرزندمان قرار می‌دهیم، باید مراقب باشیم محتوای مناسب به او ارائه کنیم. ضروری است هم معلمان و هم اولیا در باره‌ی محتوای الکترونیکی مناسب برای سنین گوناگون مطالعه داشته باشند و در این خصوص با هم هم‌فکری کنند.»